

ОКТОМВРИ В МОЯ ЖИВОТ

Христо Радевски

Мисля, че това е една от най-сложните теми за всеки гражданин, който има активно отношение към обществените въпроси. Това е толкова по-сложно за убедения в гражданската мисия на литературата писател. Защото взривът на Октомврийската социалистическа революция не само помете цялата мрачна царско-помещическа сграда на най-черна несправедливост и полицейщина в Русия, но предизвика широка детонация по цялото земно кълбо. Тя измени хода на историята върху нашата планета. И това сътресение се почувствува особено силно в страни като нашата, дето винаги е имало социални вълнения и дето народът взема активно участие в политическия живот на страната.

Социалистическото движение в България още много отпреди Октомврийската революция беше се наложило вече като политически фактор и това даде отражение върху цялата ни национална култура.

Октомврийската революция съвпада с едно от най-високите политически напрежения в страната: крайното изтощение от първата империалистическа война, бунта на войнишките маси по фронта и политическите демонстрации в страната. Българският народ, под ръководството на Комунистическата партия, виждаше в революцията в Русия своя собствен път на спасението от мизерията.

Известни са събитията у нас след победата на Октомври; Септемврийското въстание от 1923 година, априлската кървава баня от 1925 година, невероятното двадесетгодишно подполие, партизанското движение и всенародното въстание и освобождението, с помощта на Съветската армия, през септември 1944 година.

Този именно период съвпада с моето гражданско възмъжаване и с моето професионално оформяне като писател и журналист. И сега, когато ми се задава въпроса — какво влияние е оказал Октомври върху мене — разбирам и като гражданин и като писател — аз си мисля: как би изглеждал, ако нямаше в историята Октомври? И ми е много трудно да си представя това. Защото целият мой граждански и писателски живот се осмисля от влиянието на Комунистическата партия върху мене. Партията ми даде отношение към живота и към проблемите на изкуството. А живота на нашата партия не мога да си представя без всеобхващащото влияние на Октомври. Както не мога да си представя моя личен живот без влиянието на Българската комунистическа партия.

Останалото е илюстративни подробности, които мога да развия в голяма книга.